

Visoki predstavnik se obratio Vijeću sigurnosti Ujedinjenih nacija

Visoki predstavnik, Valentin Inzko, obratio se danas Vijeću sigurnosti Ujedinjenih nacija putem video-linka i predstavio svoj redovni polugodišnji izvještaj o stanju provedbe mira u Bosni i Hercegovini, koji se odnosi na period od 16. oktobra 2019. do 15. aprila 2020. godine.

Na početku svog obraćanja, visoki predstavnik je istaknuo da se Bosna i Hercegovina, zajedno sa ostatkom svijeta, trenutno nalazi u jeku borbe protiv pandemije covida-19. Iako je još uvijek prerano davati konačne ocjene, izgleda da zemlja za sada uspjela izbjeći veliko širenje zaraze i značajan broj smrtnih slučajeva, ali da nije uspjela prevazići neke stare prepreke koje opterećuju politički život BiH. „I dok su oba entiteta, Federacija BiH i Republika Srpska, rano poduzela odgovarajuće mjere i na samom početku pokazala spremnost da sarađuju, uključujući i saradnju sa institucijama na državnom nivou, BiH na kraju još uvijek nije uspjela uspostaviti funkcionalan mehanizam koordinacije kako bi se borila sa zdravstvenom krizom i na odgovarajući način koordinirala mjere za rješavanje ekonomskih posljedica epidemije.“ Visoki predstavnik je također informirao Vijeće sigurnosti UN-a da ne postoji ministarstvo zdravstva na državnom nivou, međutim, još značajnije, uočen je nedostatak koordinacije. Zbog toga se trenutno se u svakom entitetu primjenjuje različit nivo mjera, a za sada se čini da nema plana za ublažavanje ekonomskih

posljedica koji se odnosi na cijelu zemlju," rekao je rekao je visoki predstavnik Inzko.

Štaviše, jedan od većih izazova sa kojim se zemlja suočava je kako minimizirati opasnost od korupcije u upravljanju međunarodnom finansijskom i materijalnom pomoći, kao i nedostatak političkog jedinstva, što se najjasnije vidi u nemogućnosti postizanja političkog dogovora o podjeli finansijske pomoći od MMF-a.

Visoki predstavnik je naglasio određenu dozu optimizma koji proizilazi iz činjenice da je Predsjedništvo BiH najavilo pokretanje procesa provedbe 14 ključnih prioriteta iz prošlogodišnjeg Mišljenja o zahtjevu BiH za članstvo u EU. Poželio je puno uspjeha u tom procesu uoči Samita Zapadnog Balkana u Zagrebu, koji također počinje danas.

Govoreći o političkoj situaciji i trenutnim trendovima u BiH, visoki predstavnik je izrazio zabrinutost zbog činjenice da bi se neke političke stranke mogle vratiti na status quo iz vremena prije pandemije, pri čemu je naveo blokadu donošenja odluka na državnom nivou od strane stranaka iz vladajuće koalicije u Republici Srpskoj, koje žele nametnuti razgovor o odlasku stranih sudija iz Ustavnog suda BiH. Visoki predstavnik je izrazio bojazan da, „ukoliko bi strane sudije napustile Ustavni sud BiH, neke političke stranke koje imaju za cilj ukidanje postojećeg uređenja u BiH bi de facto stekle političku kontrolu nad Sudom. U tom slučaju, one bi mogle provoditi svoju separatističku politiku ili pak politiku uspostavljanja trećeg entiteta uz pomoć Suda.“ U tom smislu, nekoliko delegacija je izrazilo snažnu podršku za nastavak prisustva stranih sudija u Ustavnom sudu BiH, kao i za novu sutkinju, profesoricu Angeliku Nußberger iz Njemačke.

Još jedno hitno pitanje koje se nalazi pred BiH je organizacija lokalnih izbora u oktobru. Visoki predstavnik je prenio zabrinutost koju je izrazila Centralna izborna komisija BiH da, zbog neusvajanja državnog budžeta za 2020., možda neće

biti u mogućnosti krenuti sa neophodnim pripremama. „Maj je već počeo, a imamo samo privremeni budžet. Da bi se obezbijedila dodatna sredstva za izbore treba nam redovni budžet i nadamo se da će on biti usvojen do kraja maja,“ upozorio je visoki predstavnik.

Nadalje, visoki predstavnik je naveo da, dok je Republika Srpska formirala Vladu ubrzo nakon izbora održanih u oktobru 2018., nova Vlada Federacije nije imenovana ni nakon više od 18 mjeseci. Jednako je tužno to što je građanima Mostara uskraćeno pravo da glasaju na lokalnim izborima, kao i činjenica da presuda Evropskog suda za ljudska prava iz predmeta Sejdić-Finci još uvijek nije provedena, i jedno i drugo već duže od deset godina, što je neprihvatljivo, posebno imajući u vidu često izražavanje opredjeljenosti za evropske integracije.

Kao prioritet, visoki predstavnik je rekao da BiH mora unaprijediti i ojačati vladavinu zakona te borbu protiv korupcijske pandemije. Dodao je da je vladavina zakona kamen temeljac demokratije i funkcionalnosti svake zemlje. Međutim, vladavina zakona ne tiče se samo usvajanja zakona; ti zakoni se moraju i provoditi. „To je stalna obaveza, stanje uma i mora biti način života,“ dodao je visoki predstavnik.

U svojoj poruci međunarodnoj zajednici, visoki predstavnik je podsjetio da „treba da budemo strpljivi sa Bosnom i Hercegovinom i oprezni kada je riječ o mijenjanju međunarodnog prisustva u njoj. Mi kao međunarodna zajednica treba da radimo zajedno. Jedinstvo je naša najveća snaga. To je jedini recept za uspjeh u našim nastojanjima da osiguramo dugoročnu stabilnosti i održivost države BiH.“ Visoki predstavnik se također osvrnuo na 75. obljetnicu završetka Drugog svjetskog rata, koja se obilježava ovih dana, te na to koliko je mir dragocjen, kao i na to da su bivši neprijatelji Francuska i Njemačka danas stubovi evropskog jedinstva.

[Kliknite za integralni tekst obraćanja visokog predstavnika.](#)